S 108/03-2451/03 V Brně dne 14. července 2003

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 108/03, zahájeném dne 13. června 2003 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, společnosti Heineken N.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království, ve správním řízení zastoupeného JUDr. Dagmar Dubeckou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Jindřišská 34, Praha 1, na základě plné moci, ve věci udělení povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů, ke kterému dochází podle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na základě „Smlouvy o koupi akcií“, uzavřené dne 25. dubna 2003, mezi panem Dr.-Ing. Fritzem Kretzem, bytem Zipf č. 14, Rakousko, na straně jedné, a společnostmi LIMBA Beteiligungsverwaltungs GmbH, se sídlem Parkring 2, Vídeň, Rakousko, a Heineken International B.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království, na straně druhé, v jejímž konečném důsledku má společnost Heineken N.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království, prostřednictvím své 100% dceřiné společnosti Heineken International B.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království, a společnosti LIMBA Beteiligungsverwaltungs GmbH, se sídlem Parkring 2, Vídeň, Rakousko, kontrolované Heineken International B.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království, získat akcie představující přibližně 80% podíl na základním kapitálu společnosti Getränke-Beteiligungs-AG, se sídlem Durisolstrasse 2, Wels, Rakousko, a tím i možnost tuto společnost nepřímo kontrolovat, se dle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e

O d ů v o d n ě n í :

Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) vycházel zejména z návrhu na povolení spojení soutěžitelů, dotazníku k povolení spojení, smlouvy zakládající spojení, informací o spojovaných společnostech a dalších relevantních informací.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla zveřejněna v Obchodním věstníku č. 25/03 ze dne 25. 6. 2003 současně se zveřejněním výzvy k podání případných námitek proti předmětnému spojení soutěžitelů. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

Notifikační podmínky

Ke spojení soutěžitelů dochází ve smyslu § 12 odst. 3 zákona písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“), na základě „Smlouvy o koupi akcií“, uzavřené dne 25. dubna 2003, mezi panem Dr.-Ing. Fritzem Kretzem, bytem Zipf č. 14, Rakousko, na straně jedné jako správcem části akcionářů společnosti Getränke-Beteiligungs-AG, se sídlem Durisolstrasse 2, Wels, Rakousko (dále jen „GeBAG“), specifikovaných v předmětné smlouvě, a společnostmi LIMBA Beteiligungsverwaltungs GmbH, se sídlem Parkring 2, Vídeň, Rakousko (dále jen „LIMBA“), a Heineken International B.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království (dále jen „Heineken BV“), na straně druhé jako kupujících. V konečném důsledku posuzované transakce má společnost Heineken N.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království (dále jen „Heineken NV“), prostřednictvím jí přímo kontrolované společnosti Heineken BV a nepřímo kontrolované společnosti LIMBA, získat akcie představující přibližně 80% podíl na základním kapitálu společnosti GeBAG, a tím i možnost nepřímé kontroly nad touto společností a dále společnostmi, které tato společnost přímo či nepřímo kontroluje.

Celkový celosvětový čistý obrat spojovaných soutěžitelů za poslední účetní období ve smyslu § 14 zákona překročil částku 5 miliard Kč, tzn. že je splněna notifikační podmínka dle § 13 písm. a) zákona a spojení podléhá povolení Úřadu.

Dopady spojení

Společnost **Heineken NV** je společností založenou podle nizozemského právního řádu. Společnost Heineken NV je přímo kontrolována společností Heineken Holding N.V., se sídlem Tweede Weteringplantsoen 21, Amsterdam, Nizozemské království (dále jen „Heineken Holding“), a nepřímo společností L´Arche Holding S.A., se sídlem c/o Atag Ernst & Young S.A., Place du Midi 29, Sion, Švýcarsko (dále jen „L´Arche“). Společnost Heineken NV je mateřskou společností podnikatelské skupiny společností celosvětově působících zejména v oblasti výroby a distribuce piva a okrajově též v některých regionech výrobou sladu a nealkoholických nápojů. Společnosti Heineken Holding a L´Arche jsou společnostmi holdingového typu, které se nezabývají vlastní podnikatelskou činností. Rovněž společnost Heineken BV, prostřednictvím které společnost Heineken NV kontroluje část aktivit skupiny Heineken, je společností holdingového typu. Společnost LIMBA, která nabývá podíl na základním kapitálu společnosti GeBAG, byla založena výlučně za účelem realizace předmětného spojení a nevykonávala před spojením žádnou podnikatelskou činnost.

V České republice společnost Heineken NV, prostřednictvím své 100% dceřiné společnosti Heineken BV, nepřímo kontroluje společnost Heineken ČR, spol. s r.o., se sídlem

Prokešova 34/203, Brno (dále jen „Heineken ČR“), zabývající se marketingovou podporou prodeje výrobků skupiny Heineken. Heineken ČR se však nezabývá vlastním prodejem těchto výrobků. Skupina Heineken nepůsobí v České republice v oblasti výroby piva, pouze v oblasti jeho distribuce prostřednictvím nezávislého distributora působícího na území ČR, a jednak prostřednictvím přímých dovozů dceřiné společnosti skupiny Heineken působící na území Slovenské republiky. Skupiny Heineken dodává své výrobky pod obchodním označením Heineken, Amstel, Zlatý Bažant, Kelt aj. Skupina Heineken rovněž realizuje dodávky sladu do České republiky, a to výhradně prostřednictvím přímých dovozů společnosti skupiny Heineken působící na území Slovenské republiky.

Společnost **GeBAG** je společností holdingového typu založenou podle rakouského práva. GeBAG kontroluje společnost BBAG Österreichische Brau-Beteiligungs-Aktiengesellschaft, se sídlem Poschacherstrasse 35, Linz, Rakousko (dále jen „BBAG“), jejímž hlavním předmětem činnosti je výroba a distribuce piva, nealkoholických nápojů a rovněž podnikání v oblasti nemovitostí. Společnost BBAG působí nepřímo v České republice prostřednictvím společnosti STAROBRNO, a.s., se sídlem Hlinky 160/12, Brno (dále jen „STAROBRNO“), jež působí v oblasti výroby a distribuce piva a v omezené míře v oblasti distribuce nealkoholických nápojů. Společnost STAROBRNO provozuje dva pivovary, tj. pivovar STAROBRNO v Brně a HOSTAN ve Znojmě, produkující své výrobky pod obchodním označením Starobrno a Hostan. Společnost BBAG nepůsobí v České republice v oblasti nemovitostí.

Z výše uvedeného vyplývá, že oba spojující se soutěžitelé působí v České republice v oblasti výroby a distribuce piva. Podle vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 335/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, v platném znění, ze dne 12. prosince 1997 (dále jen „vyhláška Mze“), se pivem rozumí pěnivý nápoj vyrobený zkvašením mladiny připravené ze sladu, vody, chmele nebo chmelových produktů, který vedle kvasným procesem vzniklého alkoholu (etylalkoholu) a oxidu uhličitého obsahuje i určité množství neprokvašeného extraktu; slad lze do výše jedné třetiny hmotnosti extraktu původní mladiny nahradit extraktem z cukru, obilného škrobu, ječmene, pšenice, rýže aj. Pivo se člení na skupiny podle barvy – světlé, polotmavé, tmavé a řezané. Jednotlivé skupiny piv se člení na podskupiny – lehké, výčepní, ležák, speciální, porter, pivo se sníženým obsahem alkoholu, pivo se sníženým obsahem cukrů, pšeničné, kvasnicové, nealkoholické a ochucené.

Pokud se jedná o způsob prodeje piva, je prodáváno jednak přes maloobchodní kanály (tzv. off-trade), kdy je plněno a konečným zákazníkům prodáváno v lahvích a plechovkách (popř. v malých soudcích) a jednak přes provozovny pro prodej a konzumaci nápojů, tj. hotely, restaurace, kavárny ap. (tzv. on-trade), kam je distribuováno v cisternách a sudech. Prodej piva přes gastronomické provozovny je odlišen od maloobchodního sektoru, neboť prodej piva v hostinských zařízeních nesestává pouze z prodeje, ale jeho součástí jsou i poskytované služby. Pivovary obvykle organizují specifické distribuční systémy pro tento sektor. Prodej piva v provozovnách je dále charakteristický nutností pořídit speciální instalace pro čepování piva. Ceny účtované v tomto sektoru jsou obecně vyšší než ceny piva v maloobchodech. Služby poskytované v hostinských provozovnách a spojené s prodejem piva jsou právě tím rysem, který odlišuje jinak stejný výrobek (pivo) od prodeje v maloobchodě.

Účastník řízení ve svém podání uvedl, že relevantní trh po stránce věcné v oblasti piva je možno vymezit jako **trh výroby a distribuce piva**, vzhledem ke skutečnosti, že k překrytí činností spojujících se soutěžitelů dochází pouze na distribuční úrovni. Úřad se v rámci šetření zabýval problematikou vymezení relevantního trhu v oblasti piva. Úřad vymezil ve svých předchozích rozhodnutích relevantní trh po věcné stránce, např. ve svém rozhodnutí

S 108/99[1], S 127/02[2], jako trh piva, který zahrnuje možné výše uvedené subtrhy dle způsobu, místa a účelu konzumace, možného druhu balení, technických parametrů, výrobních metod, obsahu alkoholu nebo jakosti.

Při vymezování relevantního trhu Úřad také podpůrně přihlédl k rozhodnutím Evropské komise, např. M. 582[3], M. 1925[4], M. 2044[5], M 2569[6], kde Evropská komise uvedla, že trh piva je možno rozdělit na dvě kategorie dle způsobu distribuce, na trh prodeje piva on-trade a off-trade, popřípadě je trh piva možno dále členit dle jakosti a typu piva.

Úřad k problematice vymezení věcného trhu dále uvádí, že v případě posuzovaného spojení však nebylo nutné vymezit relevantní trh s konečnou platností, neboť spojení nezakládá, ani při jedné z v úvahu přicházejících definic relevantního trhu, obavy z narušení hospodářské soutěže. Z hlediska geografického je relevantní trh vymezen jako území České republiky a z hlediska časového se jedná o trh trvalý, charakterizovaný pravidelnými dodávkami po celý kalendářní rok. Tržní podíl společnosti BBAG, v případě vymezení věcného relevantního trhu jako trhu piva, dosažený v České republice prostřednictvím společnosti STAROBRNO (s využitím údajů Českého svazu pivovarů a sladoven a Českého statistického úřadu) byl na základě objemů dodávek piva na trh v ČR za rok 2002 ve výši cca 4,5 %. Skupina Heineken dosáhla tržního podílu na základě objemů dodávek piva na trh v ČR za rok 2002 ve výši cca 0,5 %. Společný tržní podíl po spojení je tedy ve výši cca 5 %.

Nejvýznamnějším soutěžitelem na trhu piva v České republice je skupina pivovarů kontrolovaná Plzeňským Prazdrojem, patřící do koncernu South African Breweries-Miller (cca 47% tržní podíl), dále jsou to Pražské pivovary (koncern Interbrew) s cca 14% tržním podílem, PMS Přerov, Budějovický Budvar, pivovar Krušovice, Drinks Union a dalších několik desítek menších pivovarů s tržním podílem cca 1 % a nižším.

Jak bylo výše uvedeno, jeden ze spojujících se soutěžitelů, společnost Heineken NV působí prostřednictvím své dceřiné společnosti na trhu sladu. Tržní podíl dle údajů účastníka řízení na tomto trhu je nižší než 1 %, společnosti skupiny BBAG na tomto trhu nepůsobí. Co se týče trhu nealkoholických nápojů, zde působí pouze společnost STAROBRNO, kontrolovaná nepřímo jedním ze spojujících se soutěžitelů společností GeBAG. Tržní podíl společnosti Starobrno je dle údajů účastníka řízení nižší než 1 %, společnosti skupiny Heineken na tomto trhu nepůsobí.

Úřad se rovněž zabýval otázkou zvýšení hospodářské a finanční síly spojením vzniklého subjektu. K tomu Úřad uvádí, že předmětným spojením nedojde k takovému posílení hospodářské a finanční síly spojením vzniklého subjektu, které by mělo za následek vznik či posílení dominantního postavení tohoto subjektu na dotčených trzích, vzhledem ke skutečnosti, že významní konkurenti spojujících se subjektů jsou rovněž součástí celosvětově působících skupin disponujících značnou hospodářskou a finanční sílou. Úřad dále konstatuje, že na uvedených trzích i přes potřebu vynaložení nutných investičních nákladů na zavedení výroby a nákladů souvisejících s uvedením nového výrobku na trh, neexistují právní a další významné překážky, např. regulační opatření na trhu (dovozní kvóty, ochranná opatření trhu aj.), pro vstup potencionálních konkurentů na uvedené trhy.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, zejména působení velkého množství dalších soutěžitelů v oblasti výroby piva, sladu a nealkoholických nápojů, tržní síle těchto

[1] rozhodnutí Úřadu S 108/99-240 SAB/Plzeňský Prazdroj ze dne 14.12. 1999
[2] rozhodnutí Úřadu S 127/02 SAB/Miller ze dne 28. června 2002
[3] rozh. M.582 – Orkla/Volvo ze dne 20. 9. 1995
[4] rozh. M.1925 – Scottish&Newcastle/Groupe Danone ze dne 11. 7. 2000
[5] rozh. M.2044 – Interbrew/Bass ze dne 22. 8. 2000
[6] rozh. M.2569 – Interbrew/Beck‘s ze dne 26. 10. 2001

soutěžitelů a rovněž tak i kupní síle významných odběratelů a výši tržního podílu spojujících se soutěžitelů, Úřad konstatuje, že v důsledku předmětného spojení soutěžitelů nevznikne ani nebude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Pro naplnění podmínky uvedené v § 16 odst. 2 věta třetí zákona Úřad rozhodl o tom, že navrhované spojení soutěžitelů povoluje, a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

v zastoupení
JUDr. Robert Neruda
pověřený zastupováním

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Dagmar Dubecká, Ph.D., advokátka
Advokátní kancelář Kocián Šolc Balaštík
Jindřišská 34
110 00 Praha 1